

INFORMACJA POKONTROLNA Z KONTROLI 1/PT/2025

Nr działania:

10.01.00 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (dalej: POIiŚ)

Nr i nazwa projektu:

Plan Działań Pomocy Technicznej (dalej: PD PT) sektora środowisko na lata 2021-2023 projektu nr POIS.10.01.00-00-0201/21 w ramach Działania 10.1. oś priorytetowa X „Pomoc techniczna”.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Instytucja Wdrażająca (dalej: IW)

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW/IW/Beneficjent)

ul. Prosta 97

00-834 Warszawa

Termin kontroli:

1 grudnia 2025 r. – 31 stycznia 2026 r., w tym w siedzibie IW 14 i 21 stycznia 2026 r.

Zakres kontroli:

1. Brak znaczących modyfikacji w projekcie w rozumieniu art. 71 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1303/2013 z dnia 17.12.2013 r., w szczególności wykorzystywanie zgodnie z przeznaczeniem majątku wytworzonego w wyniku realizacji projektu.
2. Wykonanie celu projektu.
3. Wypełnienie obowiązku prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych.
4. Zmiany mogące mieć wpływ na powstanie prawa do odliczenia przez Beneficjenta podatku VAT.
5. Zakaz podwójnego finansowania.
6. Wygenerowanie przez projekt dochodu i jego uwzględnienie zgodnie z art. 61 oraz art. 65 ust. 8 rozporządzenia nr 1303/2013.
7. Przestrzeganie przez Beneficjenta uregulowań dotyczących przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją POIiŚ 2014-2020.

Tryb kontroli:

Planowa kontrola trwałości na miejscu realizacji projektu.

Nazwa i adres jednostki kontrolującej:

Biuro Kontroli i Audytu (dalej: BKA)

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

ul. Wawelska 52/54

00-922 Warszawa

Skład zespołu kontrolującego:

1. Iwona Walendziak – kierownik zespołu,
2. Aleksander Wejman – członek zespołu,
3. Marta Januszewska – członek zespołu.

Podstawy Prawne:

- § 12 Umowy o dofinansowanie nr POIS.10.01.00-00-0201/21-00 Planu Działań sektora środowisko na lata 2021-2023 o numerze POIS.10.01.00-00-0201/21 w ramach Działania 10.1 oś priorytetowa X „Pomoc techniczna” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 z 27 sierpnia 2021 r.¹ (z późn. zm.) (dalej: umowa o dofinansowanie),

¹ Pomiędzy Ministrem Klimatu i Środowiska, pełniącym funkcję Instytucji Pośredniczącej a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej reprezentowaną przez Zastępcę Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pełniącym funkcję Instytucji Wdrażającej.

- art. 22 ust. 2 pkt 4 oraz art. 23 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020²,
- Podrozdział 2.4.5 Rozdziału II oraz Rozdziału IV Zaleceń dla instytucji zaangażowanych w realizację PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w zakresie procedur kontrolnych oraz systemu rocznych rozliczeń³.

W ramach kontroli zastosowano następujące techniki kontroli:

- analiza dokumentów źródłowych związanych z projektem,
- wyjaśnienia składane w trakcie kontroli przez upoważnionych pracowników Beneficjenta,
- lista sprawdzająca dotycząca badanego zakresu,
- wizja lokalna.

1. Brak znaczących modyfikacji w projekcie w rozumieniu art. 71 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., w szczególności wykorzystywanie zgodnie z przeznaczeniem majątku wytworzonego w wyniku realizacji projektu.

Nie wystąpiły przesłanki wskazujące na zmianę charakteru lub warunków realizacji projektu, własności, zaprzestania działalności lub uzyskania nieuzasadnionej korzyści. Weryfikację w/w warunków przeprowadzono w oparciu o dokumentację księgową Beneficjenta, tj.: wydruki ewidencji środków trwałych, dowody przyjęcia do użytkowania środków trwałych OT oraz wizję lokalną przeprowadzoną w miejscu realizacji projektu.

Dokumentacja związana z realizacją projektu, niezbędna do zapewnienia właściwej ścieżki audytu – w szczególności dokumenty potwierdzające prawidłowość poniesionych wydatków – jest archiwizowana zgodnie z rozporządzeniami Unii Europejskiej (art. 140 rozporządzenia 1303/2013, art. 25 rozporządzenia 480/2014 oraz art. 15 rozporządzenia 659/1999). W obowiązujących w NFOŚiGW procedurach zawarte są postanowienia dotyczące obowiązku dochowania wymaganego przepisami terminu przechowywania dokumentacji.

Potwierdzono⁴, że sprzęt zakupiony w wyniku realizacji projektu pozostaje w trwałym zarządzie Beneficjenta, co spełnia warunek dotyczący zachowania własności infrastruktury. Nie stwierdzono, aby sprzęt wykorzystywano w sposób niezgodny z celami lub charakterem projektu.

Kontrolowany projekt nie podlegał zasadniczym modyfikacjom w rozumieniu art. 71 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1303/2013 z 17.12.2013 r. Majątek pozyskany w wyniku realizacji projektu jest wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem.

Ustalenia: Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze.

2. Zachowanie celu projektu.

Celem projektu było utrzymanie niezbędnych warunków pracy oraz potencjału Beneficjenta jako IW w ramach POIiŚ oraz zapewnienie sprawnego systemu realizacji oraz skutecznej i efektywnej informacji i promocji Programu.

Kontrola dotyczyła potwierdzenia użytkowania zakupionego sprzętu w projekcie w okresie jego trwałości.

Podczas oględzin potwierdzono (na próbie) zgodność wykorzystywania przez pracowników NFOŚiGW sprzętu zakupionego w latach 2021–2023 w ramach PD PT POIiŚ, w tym z zapisami ewidencji środków trwałych.

Zgodnie z umową o dofinansowanie projekt nie zakładał osiągnięcia wskaźników rezultatu. Wskaźniki produktu zostały zweryfikowane w trakcie realizacji projektu w ramach kontroli doraźnej przeprowadzonej przez BKA i udokumentowane w Informacji pokontrolnej nr 1/PT/2023 z 19.04.2024 r. Następnie, na mocy Aneksu nr 2 z 06.08.2024 r. zaktualizowano wartości docelowe wskaźników produktu do poziomu wartości faktycznie osiągniętych.

W konsekwencji wszystkie wskaźniki produktu zostały osiągnięte na poziomie bliskim lub równym 100%. Takie działanie jest dopuszczalne, gdyż dla pomocy technicznej co do zasady nie ustala się wskaźników specyficznych dla projektów, a w procesie monitorowania pomocy technicznej nie jest obligatoryjne stosowanie Wytycznych w zakresie kwalifikowalności dotyczących rozliczania efektów projektów.

² Dz. U. 2020 poz. 818.

³ Wersja 6, Warszawa, czerwiec 2023 r.

⁴ Na podstawie dokumentacji księgowej, dokumentów OT oraz przeprowadzanej wizji lokalnej.

Ustalenia: Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze.

3. Wypełnienie obowiązku prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych.

Zgodnie z obowiązującymi dokumentami w ramach działań informacyjno-promocyjnych Beneficjent zobowiązał się do:

- oznaczania znakiem Unii Europejskiej, barwami Rzeczypospolitej Polskiej i znakiem Funduszy Europejskich: wszystkich działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących projektu, wszystkich dokumentów związanych z realizacją projektu podawanych do wiadomości publicznej, dokumentów i materiałów dla osób i podmiotów uczestniczących w projekcie,
- umieszczenia tablicy (informacyjnej i/lub pamiątkowej) w miejscu realizacji projektu,
- zamieszczenia opisu projektu na stronie internetowej,
- przekazywania osobom i podmiotom uczestniczącym w projekcie informacji, że projekt uzyskał dofinansowanie,
- dokumentowania prowadzonych w ramach projektu działań informacyjno-promocyjnych.

W trakcie kontroli ustalono, że:

- Beneficjent przekazywał osobom uczestniczącym w realizacji projektu informacje, że projekt uzyskał dofinansowanie poprzez oznaczenia dokumentów czy sprzętu związanych z realizacją projektu, odpowiednimi znakami graficznymi Funduszy Europejskich i znakami Unii Europejskiej, logotypami POIiŚ w sposób zgodny z wymogami zawartymi w Umowie o dofinansowanie;
- Beneficjent posiada dokumentację potwierdzającą prowadzone w ramach projektu działania informacyjno-promocyjne⁵;
- Beneficjent zamieścił tablicę pamiątkową w miejscu realizacji projektu, jednak brakuje na niej informacji o adresie portalu www.mapadotacji.gov.pl, co jest niezgodne z pkt. 3.1. załącznika nr 8 do Umowy o dofinansowanie;
- Na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/nfosigw/projekty-zwiazane-z-wdrazaniem-programow-polityki-spojnosci-2014-2020-w-polsce> (pkt. 21) znajduje się informacja o projekcie, ale kwota wartości wkładu Funduszy Europejskich nie jest poprawna, tj. nie uwzględniono w tej informacji zmiany kwoty wprowadzonej Aneks nr 2 do umowy o dofinansowanie. Obecnie widnieje kwota wynikająca z Aneksu nr 1.

Ustalenia: Stwierdzono uchybienia polegające na braku adresu portalu www.mapadotacji.gov.pl na tablicy pamiątkowej w siedzibie Beneficjenta oraz podaniu na stronie internetowej Beneficjenta nieprawidłowej kwoty wkładu Funduszy Europejskich.

4. Zmiany mogące mieć wpływ na powstanie prawa do odliczenia przez Beneficjenta podatku VAT.

Nie dotyczy.

W działaniu 10.1 Pomoc techniczna VAT jest wydatkiem kwalifikowanym.

5. Zakaz podwójnego finansowania.

W trakcie kontroli na miejscu sprawdzono faktury dotyczące wydatków poniesionych na zakup wyposażenia i sprzętu. Dokumenty potwierdzają wydatki kwalifikowalne przewidziane do refundacji we wnioskach o płatność.

Przedstawione przez Beneficjenta oryginały dowodów księgowych wraz z załącznikami sporządzonymi do każdego dowodu księgowego zawierają prawidłowe opisy o współfinansowaniu poszczególnych wydatków w ramach umowy o dofinansowanie, wynikające z Zaleceń⁶. Pozostałe obligatoryjne elementy opisu faktury zostały umieszczone na odrębnej kartce, stanowiącej załącznik do każdej faktury i zawierają elementy zgodne z Załącznikiem nr 4 do Zaleceń⁷. Na dowodach księgowych nie ma żadnych innych adnotacji, które wskazywałyby na złamanie zasady zakazu podwójnego finansowania.

Ustalenia: Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze.

⁵ Sprawozdanie POIiŚ oś II Środowisko 2023 r. (Załącznik nr II. Wzór informacji z działań informacyjnych i promocyjnych).

⁶ Zalecenia w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, z dnia 19 stycznia 2017 r.

⁷ j/w

6. Wygenerowanie przez projekt dochodu i jego uwzględnienia zgodnie z art. 61 ust. 3 i 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

Projekt będący przedmiotem kontroli uzyskał wsparcie w ramach działania 10.1 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, zatem uzyskana pomoc nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 TWE, jednocześnie projekt nie stanowi dużego projektu w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013⁸. W związku z powyższym na podstawie art. 61 ust. 6 jest wyłączony ze stosowania art. 61 ust. 3 i 5 wspomnianego rozporządzenia.

Ustalenia: Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze.

7. Przestrzeganie przez Beneficjenta uregulowań dotyczących przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją POIŚ 2014-2020.

Beneficjent:

- posiada i aktualizuje dokumentację wewnętrzną dotyczącą przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją projektów finansowanych ze środków unijnych, w tym z POIŚ 2014-2020;
- do przetwarzania danych osobowych dopuszczani byli pracownicy Beneficjenta, którym wydawano imienne upoważnienia do przetwarzania danych osobowych;
- upoważnienia do przetwarzania danych osobowych wydane przez Beneficjenta pracownikom w zbiorze POIŚ 2014-2020 były zgodne ze wzorem takiego upoważnienia określonego przez Instytucję Zarządzającą;
- wszystkie kontrolowane upoważnienia były wystawione przez Dyrektora Biura, co jest zgodne z § 13 ust. 11 Polityki Ochrony Danych Osobowych;
- Beneficjent prowadzi i aktualizuje na bieżąco ewidencję upoważnień wystawionych pracownikom w związku z przetwarzaniem przez nich danych osobowych.

Według Polityki Ochrony Danych Osobowych NFOŚiGW upoważnienie do przetwarzania danych osobowych jest załącznikiem do umowy o pracę, cywilnoprawnej lub o staż/praktykę. Przygotowane jest w formie elektronicznej lub w formie papierowej - w dwóch egzemplarzach dla pracownika i pracodawcy. Drugi egzemplarz przekazywany jest do komórki właściwej ds. zarządzania personelem, która w systemie mySAP.com prowadzi ewidencję pracowników upoważnionych do przetwarzania danych osobowych.

Ustalenia: Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze.

8. Zalecenia.

Lp.	Punkt w części informacji pokontrolnej	Podsumowanie ustalenia	Zalecenia pokontrolne	Termin realizacji zalecenia	Stopień ważności ⁹
1.	3. Wypełnienie obowiązku prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych	Stwierdzono uchybienie polegające na braku adresu portalu www.mapadotacji.gov.pl na tablicy pamiątkowej w siedzibie Beneficjenta	Uzupełnienie brakującej informacji na tablicy pamiątkowej w siedzibie Beneficjenta.	14 dni	średni
2.	3. Wypełnienie obowiązku prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych	Stwierdzono uchybienie polegające na zamieszczeniu nieprawidłowej kwoty wkładu Funduszy Europejskich w opisie projektu znajdującym się na stronie internetowej Beneficjenta.	Korekta informacji o kwocie wkładu Funduszy Europejskich na stronie internetowej Beneficjenta (kwota z Aneksu nr 2 <u>do umowy o dofinansowanie</u>).	14 dni	średni
Termin przekazania informacji o sposobie wdrożenia zaleceń pokontrolnych lub przyczynach niepodjęcia odpowiednich działań – 14 dni.					

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku ustanawiające wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS, FS, EFRROW oraz EFMiR.

Podpisy zespołu kontrolującego:

Iwona Walendziak
(kierownik Zespołu kontrolującego)

Aleksander Wejman
(członek Zespołu kontrolującego)

Marta Januszevska
(członek Zespołu kontrolującego)

Podpis Kierownika jednostki kontrolującej lub osoby upoważnionej:

Natalia Mikielska
Dyrektor Biura Kontroli i Audytu

Pouczenie: Kierownikowi podmiotu kontrolowanego lub osobie przez niego upoważnionej przysługuje prawo do zgłoszenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej, umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do tej informacji, w tym do treści zaleceń pokontrolnych. W przypadku przekroczenia określonego terminu, kierownik instytucji kontrolującej może odmówić rozpatrzenia zgłoszonych zastrzeżeń. Istnieje możliwość przedłużenia terminu na zgłoszenie zastrzeżeń na wniosek podmiotu kontrolowanego, złożony przed upływem terminu zgłoszenia zastrzeżeń.